

MODSTANDSDYGTIGE INVESTORER BLEV PÅ MARKEDERNE Gennem KRISEÅRET 2022

Men væksten i nye investorer aftog efter boomårene 2020 og 2021

- Antallet af investorer voksede med 25.000 i 2022.

Det svarer til en stigning på 2 pct.

- Ved udgangen af 2022 var der 1.400.000 investorer i Danmark.

På tre år er antallet af investorer vokset med næsten en kvart million.

- 6 pct. af de 18-29-årige, der var investorer ved starten af 2022, var stoppet med at investere ved udgangen af året.

Det er den laveste andel i hele dataperioden, der går tilbage til 2015.

- 55 pct. af investorerne er mænd, mens 45 pct. er kvinder.

Der er flest mænd i alle aldersgrupper, på nær blandt de 70+-årige investorer

- Investorerne havde i gennemsnit investeringer for 422.000 kr. ved udgangen af 2022.

Det er et fald på 16 pct. i forhold til udgangen af 2021.

- Andelen af danskernes frie opsparing, der er investeret, var på 41 pct. ved udgangen af 2022.

Bankindestående udgjorde 59 pct.

EN DEL AF ANALYSESERIEN “NÅR DANSKERNE INVESTERER”

I de seneste år har der været en stor stigning i interessen for investeringsområdet, og i både traditionelle medier samt på sociale medier fylder dækningen af investering og aktiemarkederne fortsat mere. Med analyseserien "Når danskerne investerer" ønsker Finans Danmark igennem en række publikationer at belyse investorkulturen i Danmark samt at afdække, hvordan danskernes investeringsvaner udvikler sig over tid og på tværs af aldersgrupper, køn og indkomst.

Denne analyse er den femte i analyseserien. Vi har tidligere udgivet:

1. [Investeringsboom under coronapandemiens første år \(udgivet i 2022\)](#)
2. [De nye Investorer \(udgivet i 2022\)](#)
3. [Aktiesparekontoen er især populær blandt nye investorer \(udgivet i 2023\)](#)
4. [Danskerne fortsatte investeringsfesten i 2021 \(udgivet i 2023\)](#)
5. [Investering i en krisetid \(Udgivet i 2023\)](#)

Indhold

Resumé og hovedkonklusioner.....	3
1. Fra boom til moderat vækst i antallet af investorer	5
1.1. De eksisterende investorer blev på markederne, men der kom færre nye investorer til	6
1.2. Ingen ændringer i investorernes alders- og kønsfordeling i 2022.....	7
2. Hvem stoppede med at investere under krisen i 2022?	10
2.1. 57.000 danskere valgte aktivt at stoppe med at investere i 2022	10
2.2. De investorer, der stopper med at investere, har ofte de mindste bankindeståender.....	12
2.3. En rekordlille andel af de unge investorer stoppede med at investere i 2022	13
2.4. Kvinder er mere vedholdende investorer end mænd – og måske især i kriseår	14
3. Danskernes investeringer skrumpede rekordmeget	17
3.1. Det investerede beløb pr. investor faldt med mere end 80.000 kr. i 2022.....	17
3.2. Andelen af danskernes frie opsparinger, der er aktiveret, faldt i 2022.....	18
4. I 2023 lysnede økonomien, men hvad kan vi forvente af danskernes investeringslyst?	21
4.1. Inflationen styrtdykkede, renterne fladede ud og markederne leverede flotte afkast i 2023	21
4.2. Danskernes opkøb af danske værdipapirer var begrænset i 2023.....	23
4.4. Danskernes opsparinger i bankerne voksede igen i 2023.....	25
5. Definitioner og data.....	27

Resumé og hovedkonklusioner

Under coronanedlukningerne i 2020-2021 oplevede Danmark et historisk investeringsboom, hvor det strømmede til med nye investorer, og antallet af danskere, der investerer, steg med mere end 200.000. Det store boom blev drevet af en række sammenfaldende faktorer: 1) danskernes opsparinger voksede i rekordfart, da nedlukningerne gjorde det vanskeligt at forbruge, 2) aktiemarkederne leverede flotte afkast, blandt andet på grund af lave og faldende renter, og 3) afløsningen af sociale aktiviteter frigjorde tid, som mange danskere brugte på at komme i gang med at investere.

I 2022 vendte billedet 180 grader. Med genåbningen af samfundet blev danskernes forbrugsmuligheder normaliserede, så de atter kunne bruge penge på oplevelser som rejser og restaurantbesøg. Samtidig var året en afkastmæssig maveplasker, hvor både aktier og obligationer leverede negative afkast på tocifrede procentsatser, og 2022 var også hårdt for danskernes privatøkonomi. Særligt den høje inflation, som blev forstærket af Ruslands invasion af Ukraine, udhulede købekraften af opsparingerne, mens stigende renter bl.a. hævede omkostningerne hos de boligejere, der havde finansieret deres boliger med variabel rente. Forudsætningerne for et stort tilbageslag i danskernes investeringslyst var dermed noget nær perfekte i 2022. Til trods for dette fortsatte antallet af investorer med at stige, hvilket ikke mindst skyldtes, at kun ganske få af de eksisterende investorer, herunder de mange unge investorer, der kom til i 2020 og 2021, stoppede med at investere i 2022. At investeringslysten fortsatte med at stige igennem et kriseår som 2022 understreger, at der ikke blot er tale om et forbigående fænomen, der var båret af en række midlertidige faktorer. Derimod er der de seneste år sket et fundamentalt skifte i investeringskulturen i Danmark, hvor det at investere er blevet en fast del af flere danskere tilværelse. Samtidig har det danske investorlandskab forandret, således at der i dag er flere forskellige typer af investorer, herunder ikke mindst flere unge investorer.

Hovedkonklusioner:

- Antallet af investorer voksede med 25.000 i 2022, så der ved udgangen af året var ca. 1.400.000 investorer. Set over hele den treårige periode 2020-2022 er der kommet næsten en kvart million flere investorer i Danmark. Det er en stigning på 21 procent.
- Antallet af voksne investorer mellem 18 og 29 år er vokset fra 131.000 til 216.000 i perioden 2019-2022. Det er en stigning på 65 procent.
- Der er en klar tendens til – om end denne er blevet mindre de seneste år – at andelen af investorer er større i de ældre aldersgrupper end i de yngre aldersgrupper. Blandt danskerne over 70 år, er det 40 procent, der investerer, mens det for de 18-29-årige og

de 30-39-årige er 23 procent. Blandt de 40-49-årige, de 50-59-årige og de 60-69-årige investerer henholdsvis 25, 29 og 34 procent.

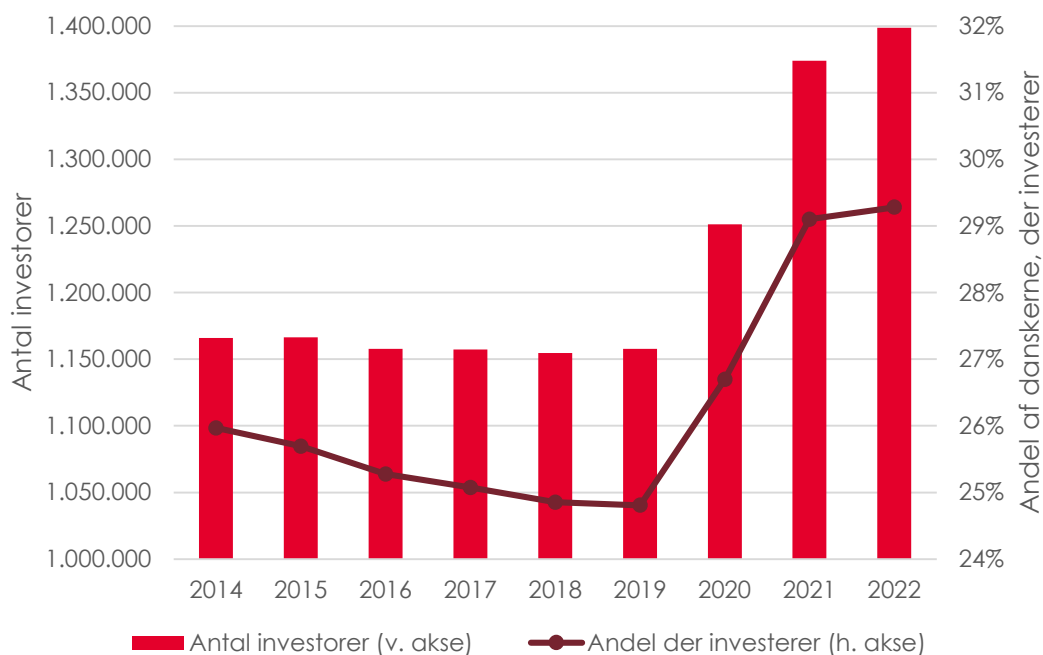
- Ved udgangen af 2022 var 55 procent af investorerne mænd, mens 45 procent var kvinder.
- I 2022 var der 57.000 investorer, der aktivt stoppede med at investere. Det svarer til 4,2 procent af investorerne. At andelen af investorer, der stopper med at investere, er lav i et kriseår som 2022, understreger, at danske investorer generelt er yderst vedholdende og relativt resistente over for økonomiske tilbageslag.
- Andelen af investorer, der aktivt stoppede med at investere, var i 2022 rekordlav for de fire yngste aldersgrupper, 18-29 år, 30-39 år, 40-49 år og 50-59 år. Det er bemærkelsesværdigt, da 2022 var et privatøkonomisk hårdt år for mange danskere.
- Kvindelige investorer er mere vedholdende end mandlige investorer. I 2022 var det 4,7 procent af de mandlige investorer, der aktivt stoppede med at investere, mens den samme andel for de kvindelige investorer var på 3,6 procent. Mens andelen af kvindelige investorer, der stoppede med at investere, var rekordlav i 2022, steg den for de mandlige investorer sammenlignet med 2020 og 2021. Det kan indikere, at mandlige investorer reagerer kraftigere på økonomiske tilbageslag end kvindelige investorer. En forklaring på dette kan være, at de kvindelige investorer generelt er ældre end de mandlige investorer.
- Investorerne havde i gennemsnit investeringer for 422.000 kr. ved udgangen af 2022. Det er 16 procent mindre end ved udgangen af 2021, hvor det investerede beløb pr. investor var 505.000 kr. Faldet er forventet, da både aktier og obligationer leverede negative afkast på tocifrede procentsatser i 2022.
- Andelen af danskernes frie opsparing, der er investeret, var på 41 procent ved udgangen af 2022, mens 59 procent bestod af bankindestående.

1. Fra boom til moderat vækst i antallet af investorer

I 2022 voksede antallet af investorer i Danmark med 25.000. Det svarer til en stigning på knap 2 procent. Væksten i 2022 er den tredjestørste i perioden 2014-2022 og kun overgået af de to boomår 2020 og 2021, hvor antallet af investorer voksede rekordmeget med henholdsvis 94.000 og 123.000. At antallet af investorer fortsatte med at vokse i 2022, trods det var et økonomisk set meget udfordrende år for mange danskere, understreger, at der de seneste år er sket et strukturelt skifte i danskernes investeringslyst, og at stigningen ikke blot er båret frem af midlertidige faktorer som de store opsparinger under coronanedlukninger og de flotte afkast på markederne i 2020 og 2021.

Ved udgangen af 2022 var der ca. 1.400.000 investorer i Danmark. Det svarer til 29 procent af den voksne befolkning, jf. figur 1.1. Tre år tidligere var antallet af investorer ca. 1.160.000. Set over hele den treårige periode 2020-2022 er der dermed kommet næsten en kvart million flere investorer i Danmark. Det er en stigning på 21 procent.

Figur 1.1. Antal danske investorer og andel af danskerne, der investerer

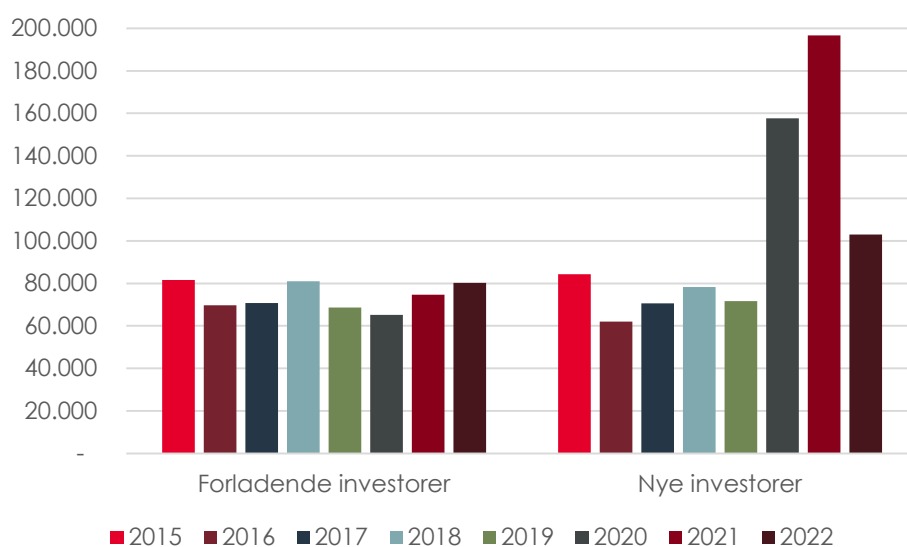

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

1.1. De eksisterende investorer blev på markederne, men der kom færre nye investorer til

Når væksten i antallet af investorer stilnede af i 2022 sammenlignet med 2020 og 2021 kan det enten skyldes, at der i 2022 var flere investorer, der stoppede med at investere (en stigning i antallet af forladende investorer), eller at der kom færre nye investorer til. Som figur 1.2 viser, har antallet af forladende investorer ligget relativt stabilt mellem 65.000 og 82.000 i hele dataperioden 2015-2022. Mens afgangen af investorer har været stabil i hele perioden, er der stor årlig variation i, hvor mange nye investorer der kommer til. Særligt 2020 og 2021 skiller ud med rekordmange nye investorer. I 2020 og 2021 var der henholdsvis 158.000 og 197.000 nye investorer, mens tallet faldt til 103.000 i 2022. Det bør dog bemærkes, at selvom antallet af nye investorer faldt i 2022, så kom der fortsat flere nye investorer i 2022 end i nogen af årene før 2020, jf. figur 1.2.

Figur 1.2. Forladende investorer og nye investorer i perioden 2015-2022

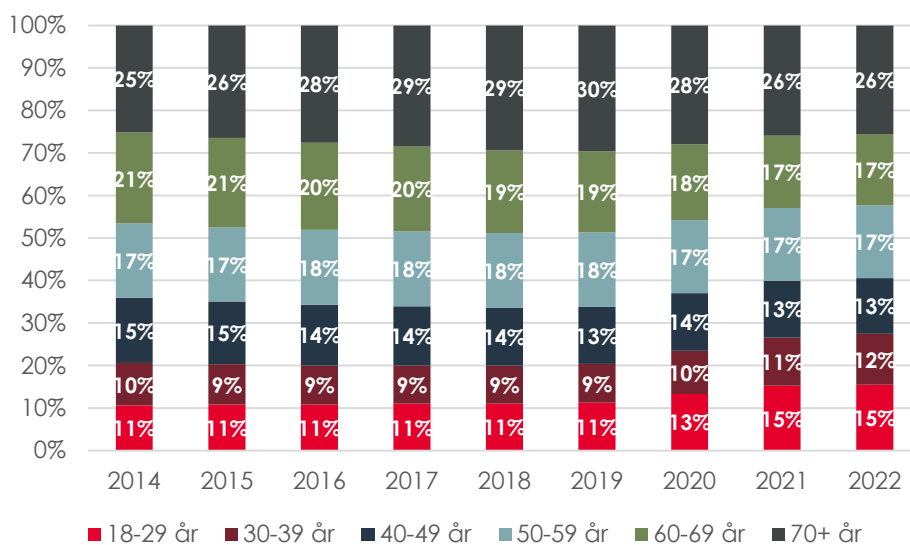
Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

At faldet i væksten i antallet af investorer i 2022 hovedsageligt var drevet af, at der kom færre nye investorer, indikerer, at den økonomiske udvikling har større betydning for, om nye investorer kommer til, end om de eksisterende investorer stopper med at investere. At investorerne generelt er i stand til at modstå negative stød til økonomien, uden at de tvinges til at sælge ud af deres investeringer, indikerer samtidig, at de fleste investorer investerer med en risiko, som de kan håndtere gennem nedture.

1.2. Ingen ændringer i investorenes alders- og kønsfordeling i 2022

Under boomet i 2020 og 2021 skete der en mærkbar foryngelse af investorlandskabet i Danmark. Foryngelsen blev båret frem af, at 60 procent af væksten i antallet af investorer i årene 2020-2021 var blandt voksne danskere under 40 år. Fra udgangen af 2021 til udgangen af 2022 har aldersfordelingen derimod ligget ganske stabilt. Voksne danskere under 40 år og danskere over 70 år udgør henholdsvis 27 og 26 procent af investorerne, mens danskere mellem 40 og 69 år udgør de resterende 47 procent af investorerne, jf. figur 1.3.

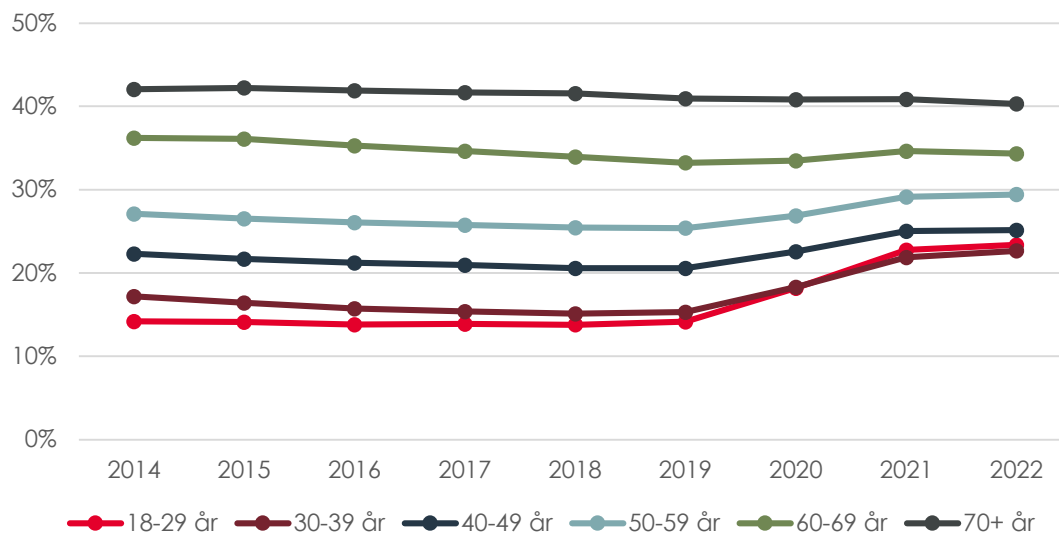
Figur 1.3. Investorer opdelt på aldersgrupper

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

Når man opdeler investorerne i aldersgrupper, bør det bemærkes, at de ikke er lige store. Der er f.eks. flere danskere, der er over 70 år, end der danskere mellem 30 og 39 år, hvormed førstnævnte aldersgruppe alt andet lige må forventes at udgøre en større andel af investorerne end sidstnævnte aldersgruppe. At aldersgrupperne ikke er lige store tages der højde for, hvis der ses på andelen af danskerne i de forskellige aldersgrupper, der investerer. Som det fremgår af figur 1.4, er der en klar tendens til, at andelen af investorer er større i de ældre aldersgrupper end i de yngre aldersgrupper. Ved udgangen af 2022 var andelen af investorer således størst blandt danskerne over 70 år, hvor 40 procent investerede. For de 18-29-årige og de 30-39-årige var denne andel 23 procent, mens den for de 40-49-årige, de 50-59-årige og de 60-69-årige lå på henholdsvis 25, 29 og 34 procent. At andelen af investorer stiger med alderen, er ikke overraskende, da de ældste aldersgrupper har de største indkomster og opsparinger og dermed flest midler at investere for.

Figur 1.4. Andelen af danskerne, der investerer, opdelt på aldersgrupper

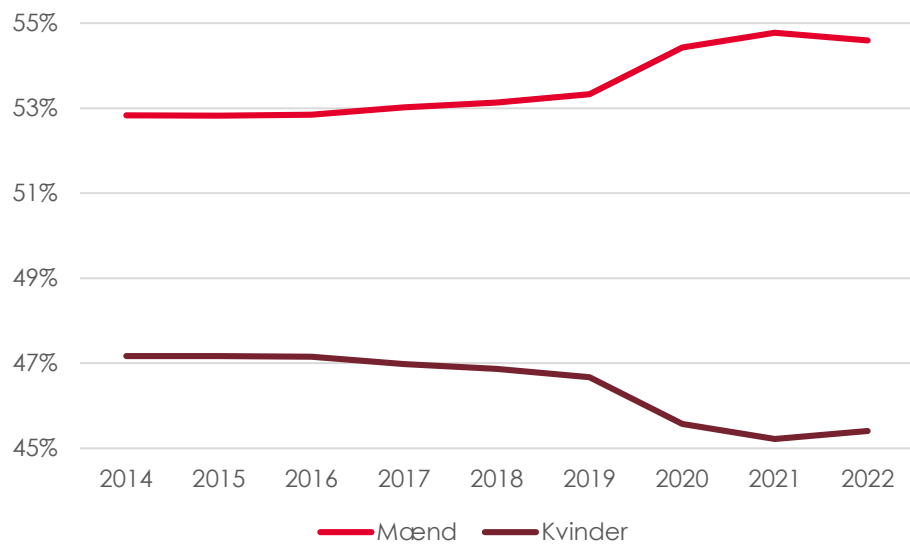

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

Selvom der er den største andel investorer blandt de ældste aldersgrupper, så viser figur 1.4 også, at der siden 2020 har været en kraftig stigning i andelen af investorer i de yngste aldersgrupper, mens andelen af investorer i de ældste aldersgrupper er faldet marginalt. Denne tendens, som har medført, at aldersfordelingen blandt investorerne er blevet markant mere ligelig, var også til stede i 2022, om end i mindre omfang end i 2020 og 2021. Siden 2019 er andelen af investorer steget allermest blandt de 18-29-årige. I 2019 investerede 14 procent af de 18-29-årige, mens det i 2022 var 23 procent. Den store stigning i andelen af investorer blandt de unge afspejler, at antallet af voksne investorer mellem 18 og 29 år er vokset fra 131.000 til 216.000 i den treårige periode. Det er en stigning på 65 procent.

Mens aldersfordelingen fortsat er skæv, om end i væsentligt mindre omfang end tidligere, har kønsfordelingen blandt investorer været relativt lige og stabil i hele perioden 2014-2022. Andelen af kvinder ligger i hele perioden mellem 45 og 47 procent, mens andelen af mænd ligger mellem 53 og 55 procent. Af figur 1.5 ses det, at der i årene 2020-2021 var en mindre stigning i andelen af mandlige investorer til 55 procent, efter at denne havde ligget på 53 procent siden 2014. Stigningen blev båret af, at der i 2020 og 2021 kom exceptionelt mange nye, unge mandlige investorer til. Figur 1.5 indikerer dog også, at stigningen i andelen af investorer, der er mænd, virker til at være stoppet i 2022. Som det uddybes i afsnit 2.4 skyldes dette, at der var flere mandlige end kvindelige investorer, der aktivt stoppede med at investere under krisen i 2022.

Figur 1.5. Kønsfordelingen blandt danske investorer

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

2. Hvem stoppede med at investere under krisen i 2022?

2022 er investorkulturmæssigt et interessant år, da det er det første år i en længere periode, hvor danskerne over en bred kam blev ramt af økonomiske udfordringer, herunder væsentlige fald i reallønningerne grundet den høje inflation. Samtidig var 2022 særligt ved, at både aktie- og obligationsmarkederne leverede store negative afkast. Ved at sammenligne dem, der stoppede med at investere i kriseåret 2022, med dem, der stoppede med at investere i årene før 2022, kan det identificeres, hvilke investorer der er mest sensitive over for privatøkonomiske og markedsmæssige tilbageslag.

Der kan sondres mellem to måder, hvorpå en dansk investor kan stoppe med at være registreret som dansk investor:

1. *Passivt forladende investorer:* De investorer, som stopper med at være danske investorer, fordi de udgår af det danske befolkningsregister. Det gælder blandt andet ved dødsfald og fraflytning til udlandet.
2. *Aktivt forladende investorer:* De investorer, der stopper med at være danske investorer, fordi de ikke længere har nogen investeringer. Det gælder f.eks. ved, at en investor frasælger alle sine investeringer¹.

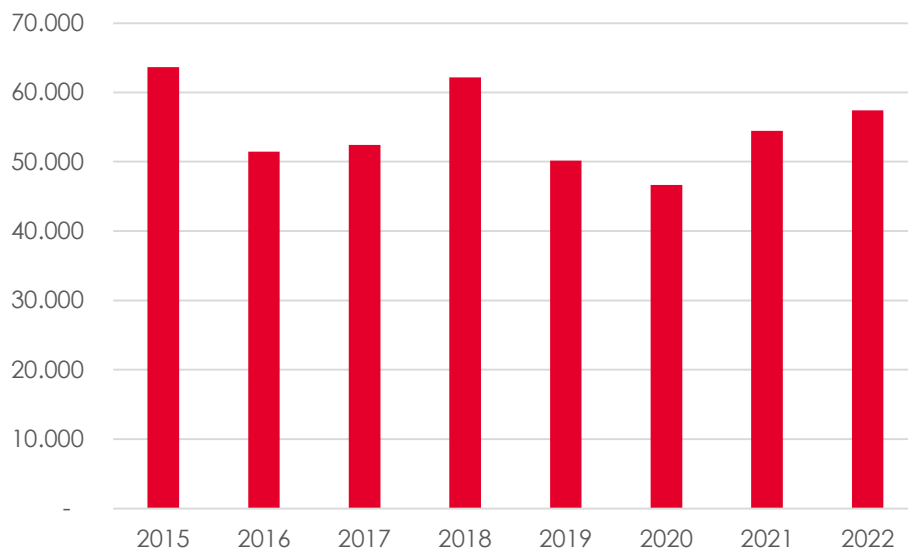
Dette kapital beskæftiger sig udelukkende med de aktivt forladende investorer, og det inkluderer derfor ikke tal for de danskere, der stopper med at investere som følge af f.eks. dødsfald.

2.1. 57.000 danskere valgte aktivt at stoppe med at investere i 2022

I 2022 var der 57.000 aktivt forladende investorer. Det er tæt på det årlige gennemsnit for perioden 2015-2022, som ligger på 55.000. Antallet af forladende investorer i 2022 er dog en smule højere end i årene 2020 og 2021, hvor der var henholdsvis 47.000 og 54.000 forladende investorer, jf. figur 2.1.

Figur 2.1. Antal investorer ved starten af året, som aktivt var stoppet med at investere ved udgangen af året

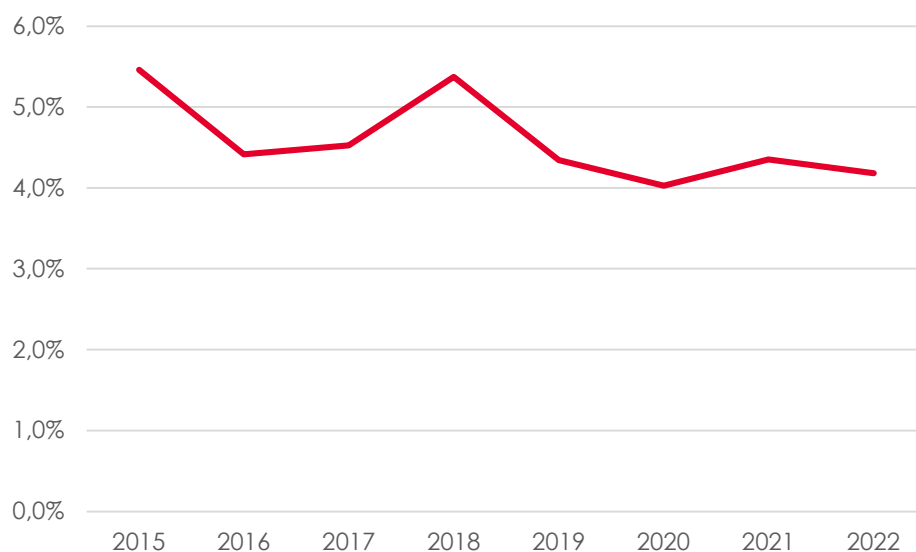
¹ Det kan også ske ved, at samtlige værdipapirer, som en investor ejer, bliver værdiløse, hvormed vedkommende ikke længere har nogen investeringer. Det må dog antages at gælde for en begrænset andel af investorerne.

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

I perioden 2019-2022 har der som tidligere nævnt været en stor stigning i antallet af investorer. Alt andet lige må antallet af forladende investorer forventes at stige i takt med, at der kommer flere investorer til, da der dermed er flere investorer, der potentielt kan forlade markederne. Når årene sammenlignes med hinanden, fås der derfor et mere retvisende billede, hvis der i stedet for ses på andelen af investorerne, der i de enkelte år aktivt stopper med at investere. I 2022 var det 4,2 procent af de danskere, der var investorer ved starten af året, som stoppede med at investere ved udgangen af året. Som det fremgår af figur 2.2, er det færre end i 2021, hvor 4,4 procent af investorerne var stoppet med at investere ved udgangen af året. Kun i 2020, hvor andelen var på 4,0 procent, var den lavere end i 2022. Den generelle tendens for hele perioden 2015-2022 er, at andelen af investorerne, der aktivt stopper med investere, er lav og faldende.

Figur 2.2. Andel af dem, der var investorer ved starten af året, som er stoppet med at investere ved udgangen af året

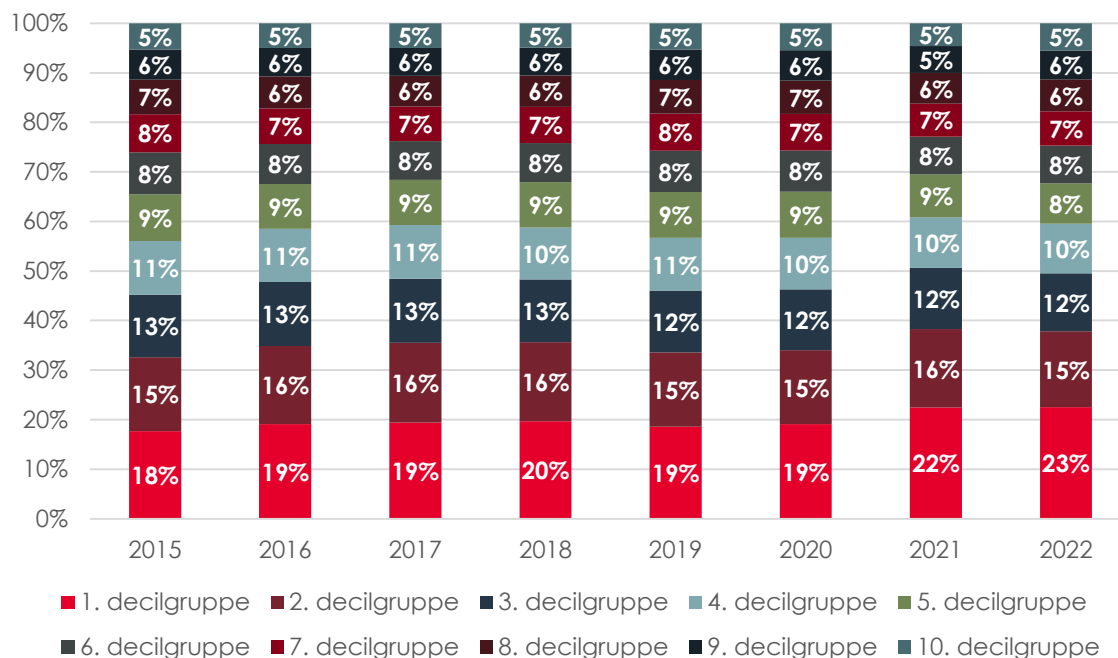
Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

At andelen af investorer, der stopper med at investere, er lav – herunder også i et kriseår som 2022 – understreger, at danske investorer generelt er yderst vedholdende, når først de er begyndt med at investere.

2.2. De investorer, der stopper med at investere, har ofte de mindste bankindeståender

I figur 2.3. er de aktivt forladende investorer opdelt i decilgrupper efter størrelsen på deres bankindestående ved årets start. Hermed forstås, at investorerne opdeles i 10 lige store grupper, hvor 1. decilgruppe er de af investorerne, der havde de 10 procent laveste bankindestående ved årets start, mens den 10. decilgruppe er de investorer, som ved årets start havde de 10 procent største bankindestående. Hvis størrelsen på investorernes bankindestående ingen betydning har for, hvorvidt investorerne stopper med at investere, må det forventes, at hver af de 10 decilgrupper udgør 10 procent af de forladende investorer. Som det ses af figur 2.3. er dette dog langt fra tilfældet. I stedet for er der en klar tendens til, at de laveste decilgrupper – dvs. de investorer, der har de mindste bankindeståender – udgør de klart største andele af de forladende investorer. Den allerstørste andel er blandt 1. decilgruppe, som i 2022 udgjorde 23 procent af de forladende investorer. I den modsatte ende udgjorde den 10. decilgruppe – dvs. de 10 procent af investorerne, som havde de største bankindestående – kun 5 procent af de aktivt forladende investorer i 2022.

Figur 2.3. Aktivt forladende investorer opdelt i decilgrupper efter investorernes bankindeståender ved årets start

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

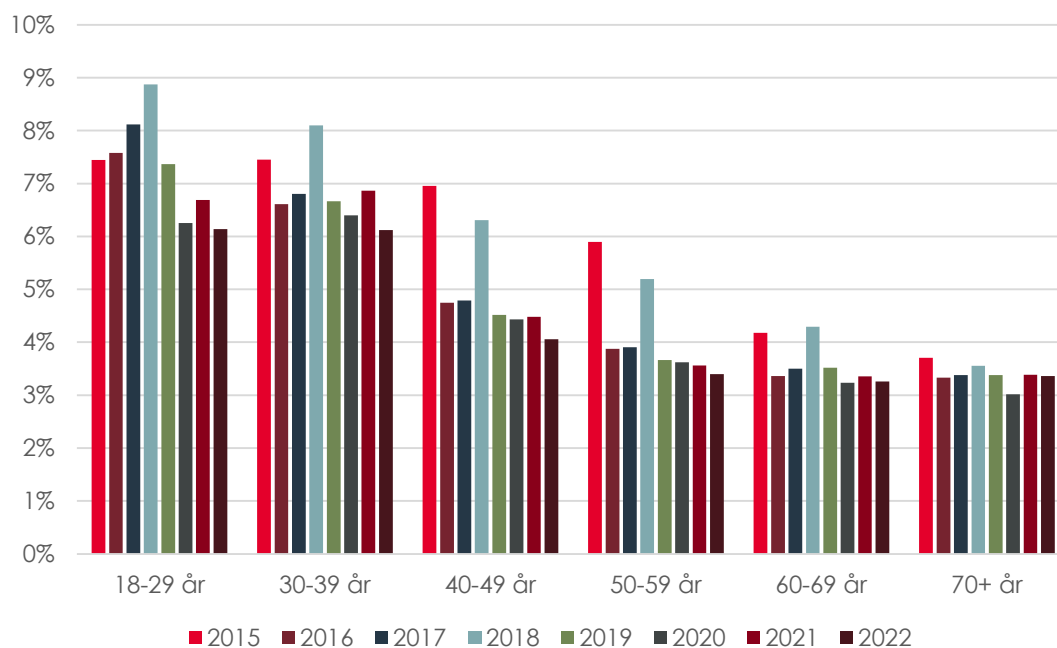
At de investorer, der har de mindste bankindeståender, har den største tendens til at forlade markederne, er ikke overraskende, da de må forventes i større omfang at kunne få brug for at sælge ud af deres værdipapirer, hvis der opstår pludselige og uventede omkostninger. Af figur 2.3 ses der ikke en tendens til, at de laveste decilgrupper andel af de forladende investorer stiger nævneværdigt i kriseåret 2022 sammenlignet med 2021, men 1. decilgruppens andel af de forladende investorer ligger 3-5 procentpoint højere i 2022 end i årene 2015-2020. Sidstnævnte kan indikere, at nogen af investorerne med de allermindste bankindeståender blev økonomisk presset til at sælge ud af deres værdipapirer i forbindelse med den stigende inflation i 2022. Det illustrerer vigtigheden af, at investorerne har en tilpas solid opsparing i form af bankindeståender, inden de begynder at investere, så de ikke tvinges til at sælge ud af deres værdipapirer på ugunstige tidspunkter i forbindelse med store markedsfald.

2.3. En rekordlille andel af de unge investorer stoppede med at investere i 2022

Generelt er der en stor sammenhæng mellem alder og andelen af investorer, der aktivt stopper med at investere. 2022 var ingen undtagelse, hvor 6 procent af de 18-29-årige og de 30-39-årige investorer aktivt stoppede med at investere, mens det kun galt 3 procent af de 50-59-årige, de 60-69-årige og de 70+-årige investorer. At der blandt de yngre aldersgrupper er en højere andel aktivt forladende investorer, end der er blandt de ældre aldersgrupper, er forventeligt, da de yngre aldersgrupper har mindre opsparinger og i større omfang skal

anvende deres opsparinger til at etablere sig på boligmarkedet. Det er således naturligt, at flere af de yngre investorer helt eller delvist sælger ud af deres værdipapirer i forbindelse med, at de f.eks. skal finansiere et boligkøb.

Figur 2.4. Andel af dem, der var investorer ved starten af året, som er stoppet med at investere ved udgangen af året, opdelt på aldersgrupper

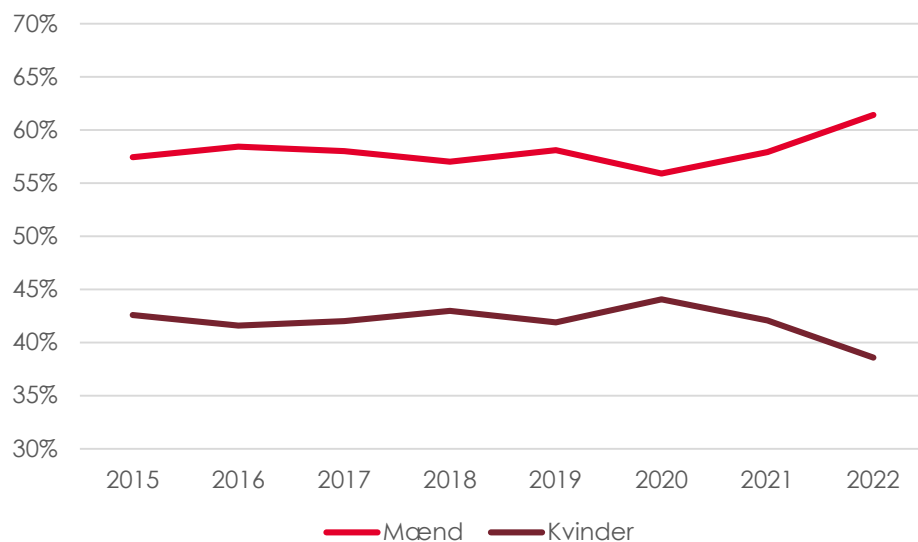
Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

Ses der på udviklingen i aktivt forladende investorer inden for de forskellige aldersgrupper er det bemærkelsesværdigt, at andelen af aktivt forladende investorer var rekordlav i 2022 for de fire yngste aldersgrupper, 18-29 år, 30-39 år, 40-49 år og 50-59 år. I 2020 og 2021, hvor det særligt strømmede til med nye, unge investorer, mens markederne leverede flotte afkast, opstod der en del frygt for, hvordan disse unge investorer ville reagere, når der kom en nedtur på aktiemarkedene, herunder om en stor andel af dem ville paniksælge. Disse bekymringer har indtil videre vist sig at være forkerte. Tværtimod er de mange nye, unge investorer tilsyneladende relativt vedholdende. Det er særligt positivt, da de unge investorer udgør grundlaget for fremtidens investorkultur i Danmark.

2.4. Kvinder er mere vedholdende investorer end mænd – og måske især i kriseår

I 2022 var 61 procent af de aktivt forladende investorer mænd, mens 39 procent var kvinder. Det er den højeste andel af mænd i hele perioden 2015-2022, jf. figur 2.5. Det skal dog ses i den kontekst, at andelen af mandlige investorer generelt er steget i perioden, jf. afsnit 1.2.

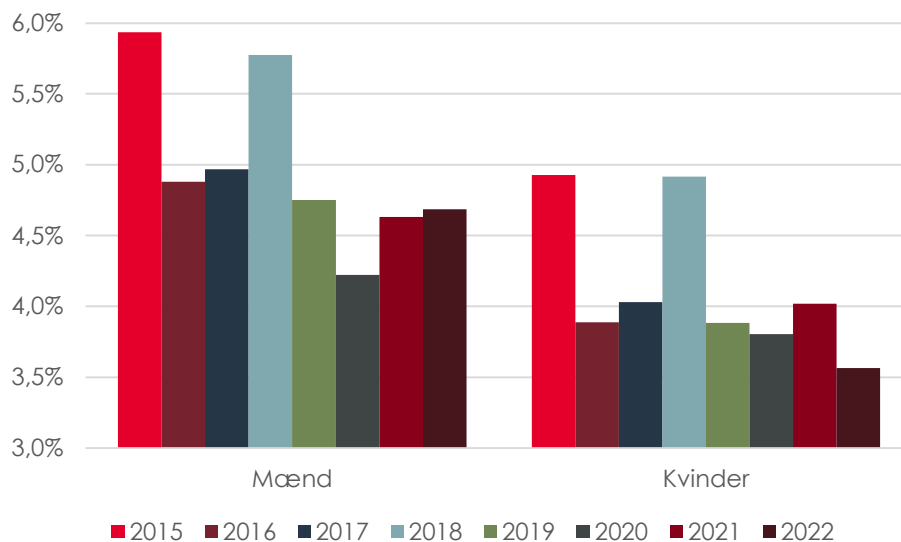
Figur 2.5. Kønsfordeling blandt de aktivt forladende investorer

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

Ses der i stedet for på henholdsvis andelen af mandlige og kvindelige investorer, der aktivt stoppede med at investere, tages der forbehold for, at der er flere mandlige investorer. Af dette fremgår det også, at de kvindelige investorer generelt er mere vedholdende end de mandlige investorer. I 2022 var det således 4,7 procent af de mandlige investorer, der aktivt stoppede med at investere, mens den samme andel for de kvindelige investorer var på 3,6 procent. Samtidig er det bemærkelsesværdigt, at andelen af mandlige investorer, der aktivt stoppede med at investere, steg i 2022 sammenlignet med 2020 og 2021, mens den faldt blandt de kvindelige investorer. Mens det var 4,7 procent af de mandlige investorer, der aktivt stoppede i 2022, var den tilsvarende andel i 2020 og 2021 henholdsvis 4,2 og 4,6 procent. For kvinderne var andelen af aktivt forladende investorer henholdsvis 3,8 og 4,0 procent i 2020 og 2021, hvilket dermed er lidt højere end de 3,6 procent i 2022. Faktisk er andelen af kvindelige investorer, der stoppede med at investere, rekordlav i 2022.

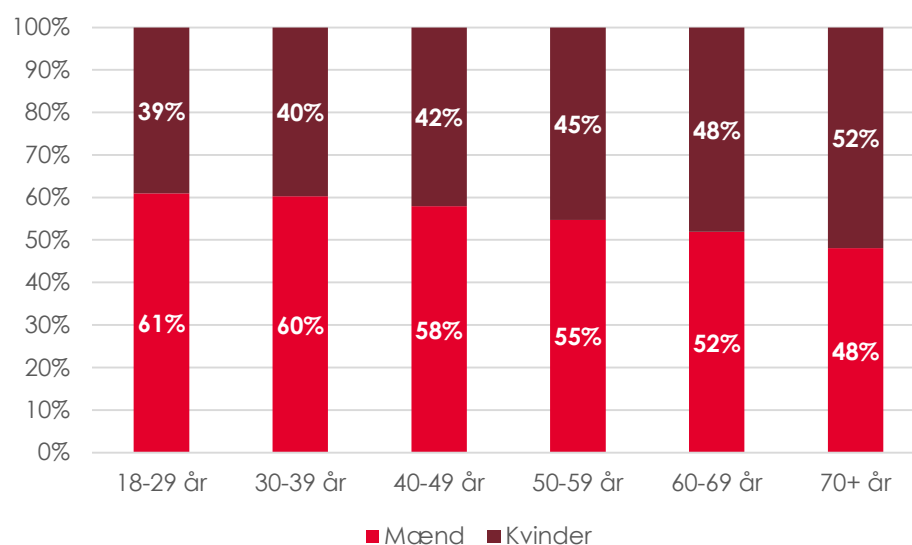
Figur 2.6. Andel af dem, der var investorer ved starten af året, som er stoppet med at investere ved udgangen af året, opdelt på køn

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

En del af forklaringen på, at kvindelige investorer er mere vedholdende end mandlige investorer skyldes formentligt, at kvindelige investorer generelt er ældre end mandlige investorer. Mænd er således overrepræsenteret blandt de unge investorer, mens der er flest kvinder blandt de ældste investorer. Mænd udgør således henholdsvis 61 og 60 procent af investorerne i aldersgrupperne 18-29 år og 30-39 år, men kun 48 procent af investorerne, der er over 70 år, jf. figur 2.7. At der er en skæv aldersfordeling mellem kønnene skyldes bl.a., at kvinder generelt begynder at investere senere i livet end mænd.

Figur 2.7. Kønsfordelingen blandt investorerne i forskellige aldersgrupper

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

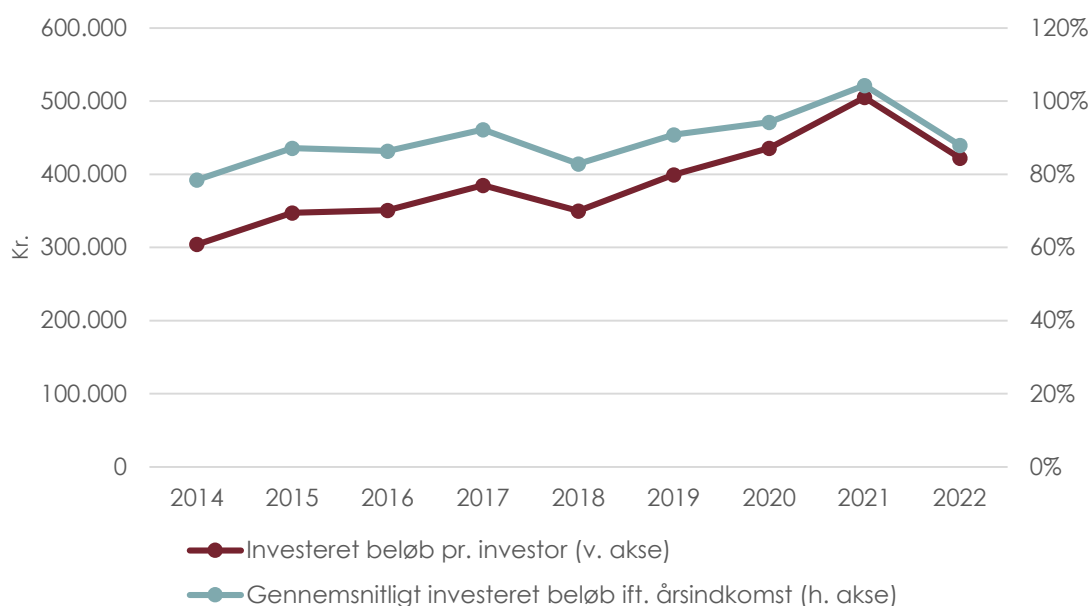
3. Danskernes investeringer skrumpede rekordmeget

I de ovenstående afsnit er det belyst, at de danske investorer var ganske robuste over for den økonomiske og markedsmæssige nedtur i 2022. Omvendt står det til, hvis man ser på værdien af deres investeringer, som langt fra var immune over for de store fald på markederne.

3.1. Det investerede beløb pr. investor faldt med mere end 80.000 kr. i 2022

I 2022 faldt det investerede beløb pr. investor markant. Ved udgangen af 2021 havde de danske investorer i gennemsnit investeringer for 505.000 kr. Dette beløb var reduceret til 422.000 kr. ved udgangen af 2022. Det svarer til et fald på 16 procent, hvilket er det største årlige fald i hele dataperioden 2014-2022. Det hidtidige største fald var i 2018, hvor det investeret beløb pr. investor faldt med 9 procent. Det store fald i 2022 betyder, at en stor del af den vækst, der var i danskernes investeringer i 2020 og 2021, forsvandt igen i 2022. Ved udgangen af 2022 var det investerede beløb per dansker dog fortsat 6 procent højere end ved udgangen af 2019, hvor det var på 400.000 kr. pr. dansker.

Figur 3.1. Investeringer pr. investor i kr. og investorenes gennemsnitlige investerede beløb ift. deres årsindkomst

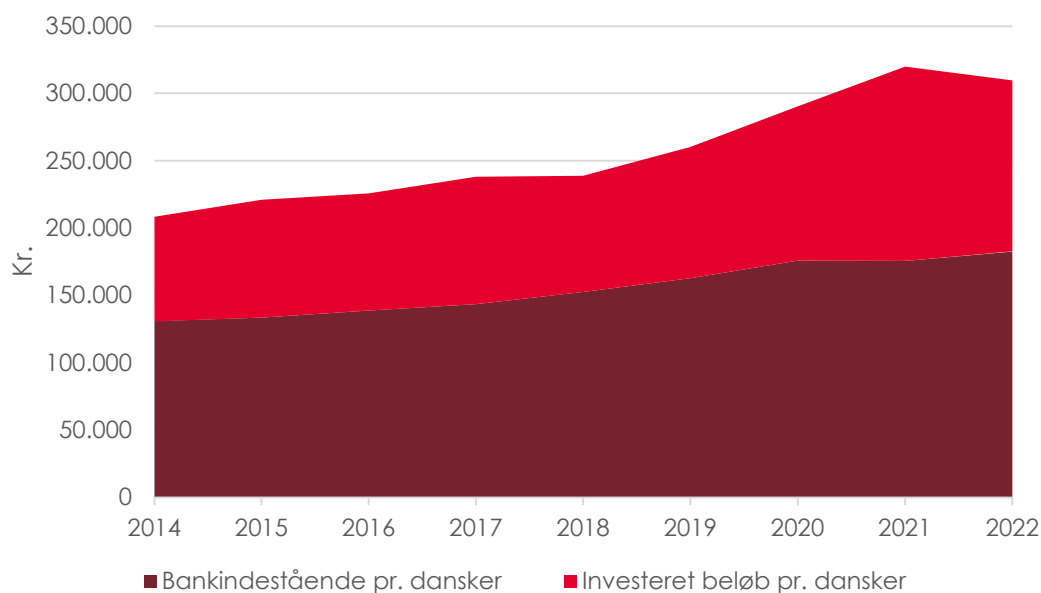
Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

Udviklingen i det investeret beløb pr. investor afspejler dels, hvor meget investorerne har købt og solgt for, og dels udviklingen i værdisætningen af deres investeringer. 2022 var præget af store kursfald på både obligationsmarkedet og aktiemarkedet som følge af den høje inflation og de stigende renter. For hele året tabte den gennemsnitlige investor i danske aktiefonde f.eks. 14 procent, mens den gennemsnitlige investor i danske obligatonsfonde tabte 12 procent. Hvis det antages, at de danske investorers afkast i 2022 i gennemsnit svarede til de gennemsnitlige afkast i de danske investeringsfonde, vil faldet i det investerede beløb pr. investor på 16 procent i overvejende grad være drevet af tab, mens frasalg blandt investorerne kun har udgjort en relativ beskedent andel af faldet.

3.2. Andelen af danskernes frie opsparing, der er aktiveret, faldt i 2022

Fri opsparing kan inddeles i henholdsvis investeringer, der udgør den aktiverede del af opsparingen, og bankindestående, der udgør den inaktive del af opsparingen. Samlet havde danskerne – dvs. både de danskere, der investerer, og de danskere, der ikke investerer – i gennemsnit en fri opsparing på 310.000 kr. ved udgangen af 2022. Det er 10.000 kr. mindre end ved udgangen af 2021, hvor danskernes frie opsparing i gennemsnit var på 320.000 kr. Faldet skyldes, at det investerede beløb pr. dansker gik fra 144.000 kr. til 127.000 kr. Derimod voksede danskernes gennemsnitlige bankindestående fra 176.000 kr. ved udgangen af 2021 til 182.000 kr. ved udgangen af 2022. Det er en stigning på 4 procent. Det er bemærkelsesværdigt, at danskerne formåede at hæve deres gennemsnitlige bankindestående trods den høje inflation og de faldende reallønninger. Samtidig betød den høje inflation – der ved udgangen af 2022 var på knap 8 procent – at købekraften af danskernes bankindeståender faldt, selvom de voksede i kroner og øre.

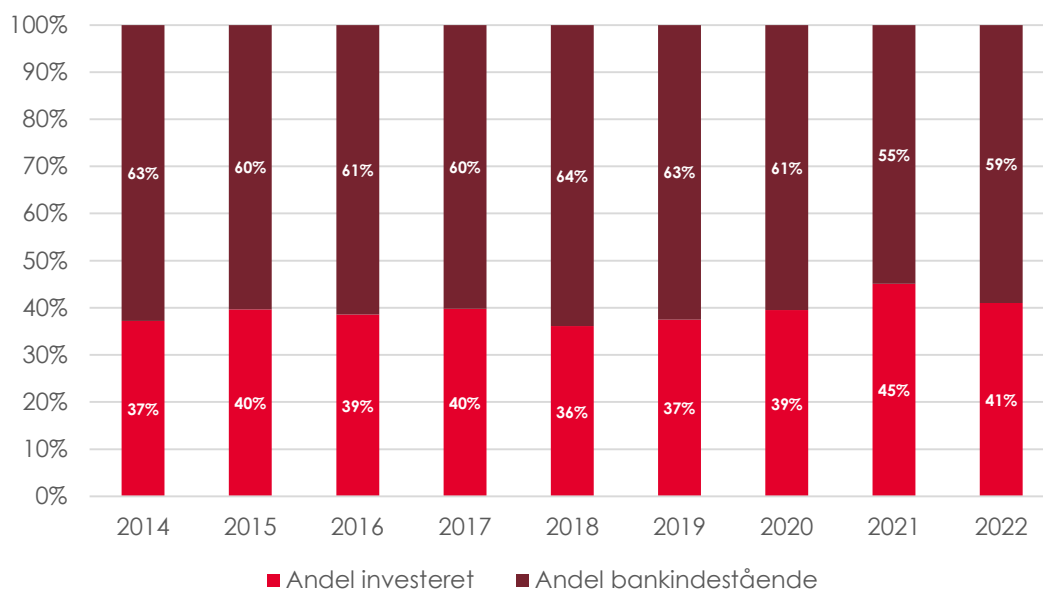
Figur 3.2. Danskernes gennemsnitlige frie opsparing, opgjort på bankindeståender og investeringer

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

At det investerede beløb pr. dansker faldt, mens danskernes gennemsnitlige bankindestående steg, betyder, at den andel af danskernes frie opsparring, der er aktiveret (investeret), faldt i 2022. Ved udgangen af 2022 var det således 41 procent af danskernes opsparinger, der var aktiveret, mens den tilsvarende andel var 45 procent ved udgangen af 2021. Den aktiverede andel af danskernes opsparinger ved udgangen af 2022 var dog fortsat den næsthøjeste i hele dataperioden 2014-2022, og dermed kun overgået af netop 2021, jf. figur 3.3 nedenfor.

Figur 3.3. Danskernes frie opsparing, andel investeret og andel bankindestående

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

At den aktiverede andel af opsparingerne faldt i et år, hvor der var store negative afkast på de finansielle markeder, er ikke overraskende, da danskernes bankindeståender – modsat deres investeringer – ikke blev påvirket negativt af markedsfaldene.

4. I 2023 lysnede økonomien, men hvad kan vi forvente af danskernes investeringslyst?

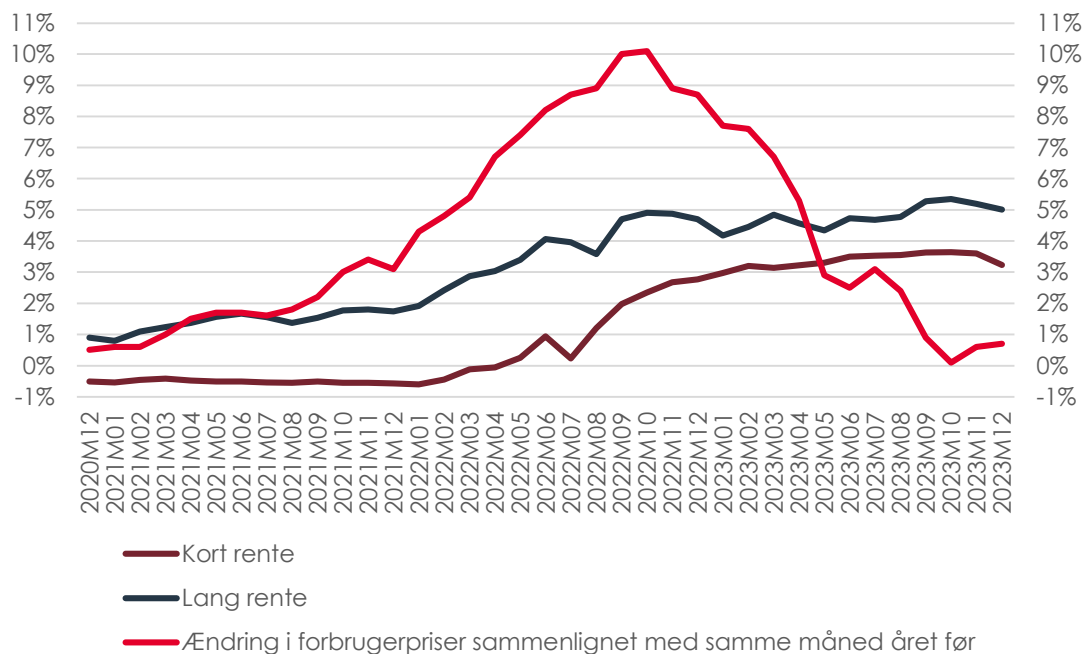
De tidligere afsnit i denne analyse er baseret på den seneste tilgængelige skattedata i Danmarks Statistiks registerdata, der i skrivende stund løber til og med udgangen af 2022. I dette afsnit forsøges at give et indblik i udviklingen i 2023 ved brug af alternative og mindre fuldstændige datakilder. Det betyder, at afsnittet ikke giver et fuldkomment billede af udviklingen i 2023 men et estimat for denne.

4.1. Inflationen styrtdykkede, renterne fladede ud og markederne leverede flotte afkast i 2023

Som beskrevet tidligere i denne analyse var de økonomiske forudsætninger for et stort tilbageslag i danskernes investeringslyst noget nær perfekte i 2022 grundet 1) den hastigt stigende inflation 2) de stigende renter og 3) de store negative afkast for både aktier og obligationer. I 2023 vendte alle tre faktorer dog i investorenes favør.

Inflationen – beregnet som ændringen i forbrugerprisindekset sammenlignet med samme måned året før – steg eksplosivt i 2022 og toppede på 10,1 procent i oktober 2022. Inflationen faldt dog hurtigt ned igen og i oktober 2023 – præcist ét år efter toppen – bundede inflationen på bare 0,1 procent. Den faldende inflation betød samtidig, at såvel de lange som de korte renter fladede ud i 2023, inden de begyndte at falde en smule i slutningen af 2023, jf. figur 4.1.

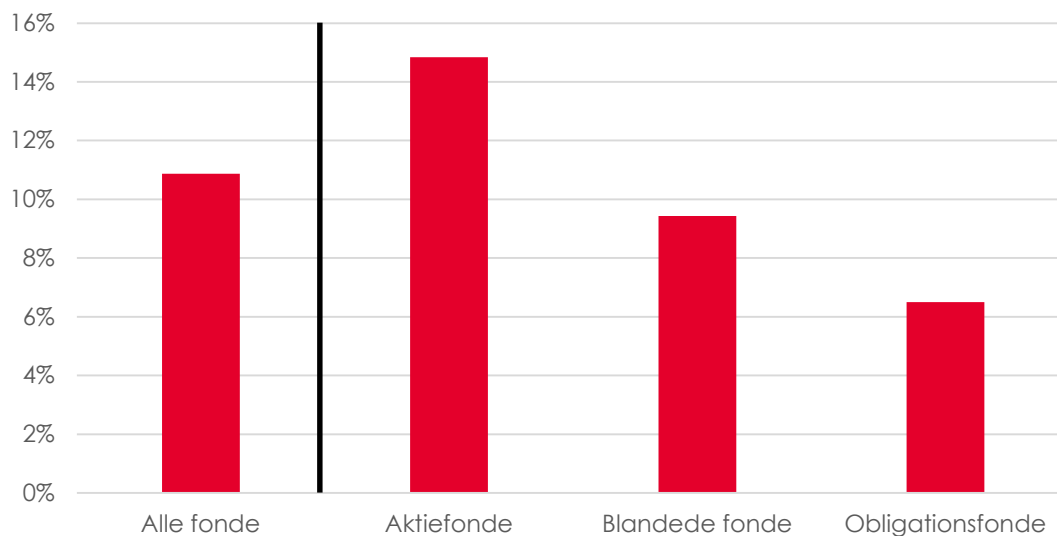
Figur 4.1. Udviklingen i renterne samt ændringen i forbrugerpriserne sammenlignet med samme måned året før

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

Samtidig med den positive udvikling i inflationen og renterne var afkastene på de finansielle markeder ganske hæderlige i 2023. I Den gennemsnitlige investor i en dansk investeringsfond havde således et afkast på 11 procent. Særligt godt var afkastet blandt aktiefondene, der havde et gennemsnitligt afkast på 15 procent, mens også de blandede fonde – der investerer i en blanding af aktier og obligationer – og obligationsfondene leverede pæne afkast på henholdsvis 9 procent og 6 procent.

Figur 4.5. Formuevægtet afkast i danske investeringsfonde rettet mod danske privatinvestorer i 2023, samlet for alle fonde samt udvalgte hovedkategorier

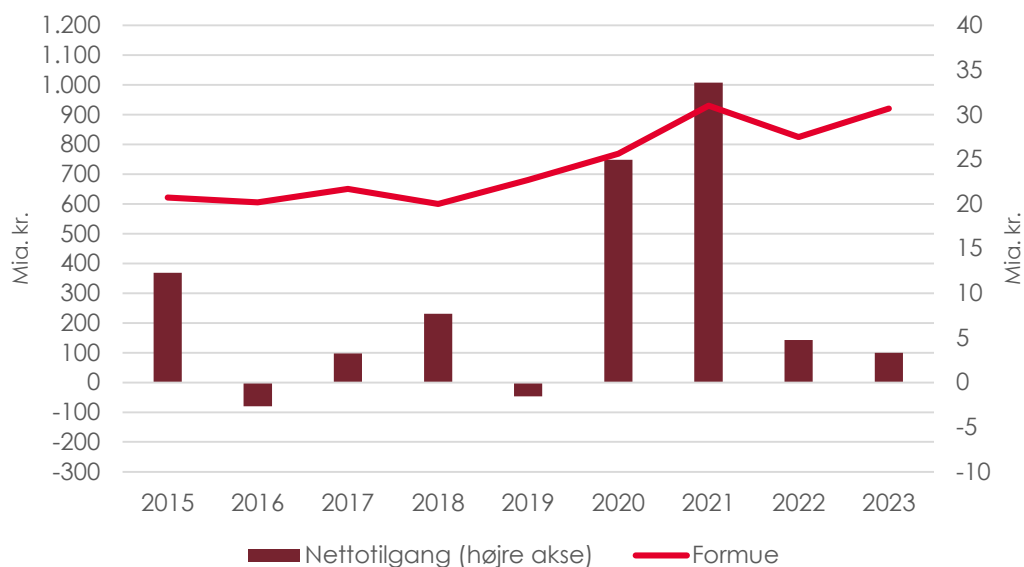

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Danmarks Statistiks registerdata

4.2. Danskernes opkøb af danske værdipapirer var begrænset i 2023

Med en cocktail af lav inflation, faldende renter og flotte afkast på markederne, taler flere faktorer for, at investeringslysten kunne have været stigende i 2023. Nationalbankens værdipapirstatistik, hvori danskernes investeringer i danske værdipapirer i 2023 kan aflæses, indikerer dog, at dette ikke helt var tilfældet. Værdien af de danske investorers formue i danske værdipapirer voksede godt nok fra 825 mia. kr. til 920 mia. kr., hvilket svarer til en stigning på 12 procent, men det var hovedsageligt drevet af de flotte afkast på markederne i 2023. De danske investorers samlede nettokøb af danske værdipapirer i 2023 var derimod på blot 3 mia. kr., hvilket er en smule mindre end i 2022, hvor det tilsvarende tal var 5 mia. kr. Trods det begrænsede nettokøb i 2023 er de danske investorers formue i danske værdipapirer dog næsten tilbage på samme niveau som ved udgangen af 2021, hvor den var på 930 mia. kr., jf. figur 4.2. Det bør bemærkes, at figuren er baseret på Nationalbankens værdipapirstatistik, der kun indeholder "VP registrerede" værdipapirer, som hovedsageligt udgøres af danskernes investeringer i danske værdipapirer. Det vil sige, at der som udgangspunkt ikke indgår danskernes beholdninger af udenlandske værdipapirer, hvormed billedet ikke er komplet.

Figur 4.2. Investorerens samlede investeringer i danske værdipapirer og årlige nettokøb i danske værdipapirer (aktier, obligationer og investeringsfonde samlet)

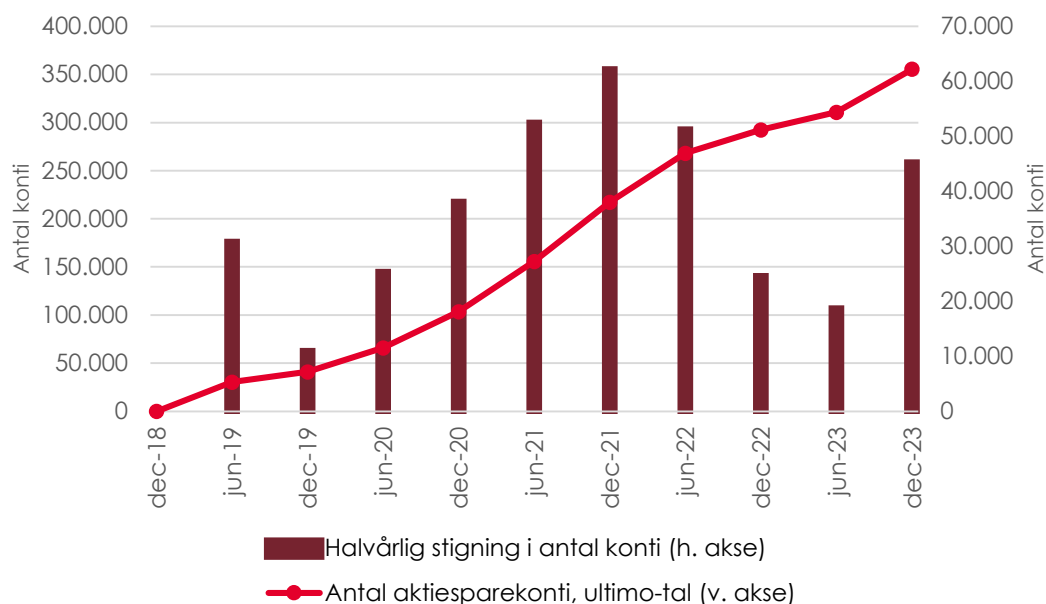

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Nationalbankens værdipapirstatistik (DNVPDKS)

En forklaring på, at de danske investorerne nettokøb af danske værdipapirer var begrænset i 2023, er, at de førromtalte positive faktorer først for alvor slog igennem i slutningen af året. Inflationen var således fortsat høj i 1. halvår af 2023, ligesom store dele af afkastet på de finansielle markeder netop fandt sted i slutningen af året, da renterne begyndte at flade ud og derefter falde.

Mens udviklingen i danskernes investerede formue siger noget om størrelsen på danskernes investeringer, er udviklingen i antallet af aktiesparekonti en bedre indikator for, om antallet af investorer vokser. Det er således kun tilladt at oprette én aktiesparekonto pr. person, og Finans Danmarks analyser har tidligere vist, at ordningen især er populær blandt nye investorer. I 2023 voksede antallet af aktiesparekonti med 63.000. Det svarer til en stigning på 22 procent. Udviklingen i antallet af aktiesparekonti indikerer desuden, at væksten tiltog i 2. halvår af 2023. I 2. halvår af 2023 voksede antallet af aktiesparekonti således med 45.000, hvilket er markant mere end i 1. halvår 2023 og 2. halvår af 2022, hvor antallet af aktiesparekonti voksede med henholdsvis 18.000 og 24.000, jf. figur 4.3.

Figur 4.3. Udviklingen i antallet af aktiesparekonti 2019-2023, ultimo-tal

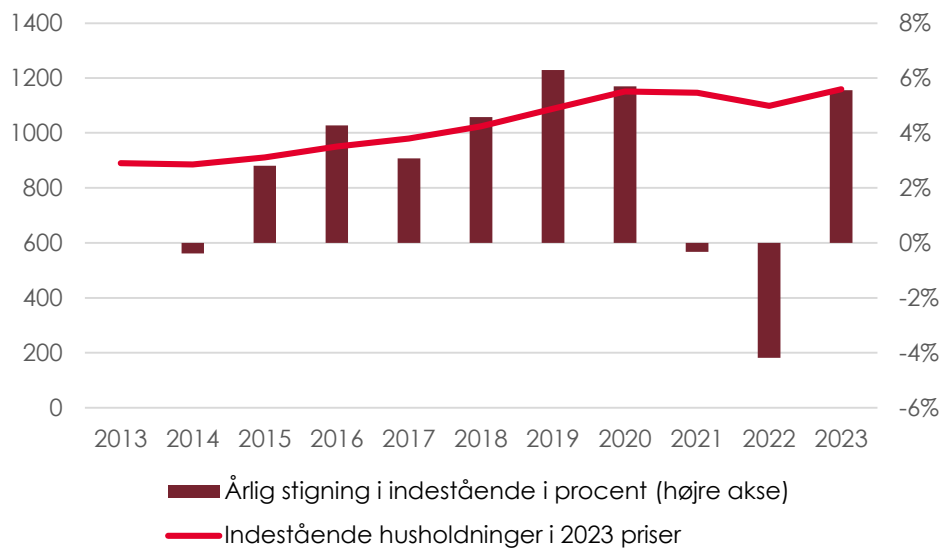
Kilde: Euronext Securities Copenhagen

Stigningen i antallet af aktiesparekonti i 2. halvår af 2023 kan indikere, at der er begyndt at komme flere nye investorer til i slutningen af 2023.

4.4. Danskernes opsparinger i bankerne voksede igen i 2023

Som nævnt i afsnit 3.2 betød inflationen i 2022, at købekraften af danskernes bankindeståender faldt, selvom bankindeståenderne i kroner og øre voksede. Ses der på danskernes samlede bankindeståender, opgjort i faste priser (2023-priser), virker det til, at mange danskere i løbet af 2023 har genopbygget det tab af købekraft, som inflationen medførte i 2022. Opgjort i faste 2023-priser voksede danskernes samlede bankindeståender således fra 1.099 mia. kr. ved udgangen af 2022 til 1.159 mia. kr. ved udgangen af 2023. Det svarer til en stigning på 6 procent, og det har mere end korrigeret for faldet i købekraften af bankindeståenderne i 2022 på 4 procent. Målt i faste 2023-priser var danskerne bankindeståender således rekordhøje ved udgangen af 2023.

Figur 4.4. Privates bankindeståender i 2023-priser samt årlig stigning i procent

Kilde: Egne beregninger baseret på tal fra Nationalbankens MFI-statistik (DMMIN) og DST CPI

At købekraften af danskernes samlede bankindeståender i 2023 er tilbage på et niveau, der er højere end før inflationen ramte Danmark i 2021, viser dels, at mange danskere formentlig har brugt 2023 på at genopbygge deres bankindeståender, og dels, at en af hovedforudsætningerne for en stigende investeringslyst i 2024 – solide bankindeståender – var til stede ved indgangen til året. Det kan pege i retning af, at købelysten blandt investorerne bliver større i 2024 end i 2022 og end de foreløbige tal indikerer for 2023.

5. Definitioner og data

Finansiell formue

Finansiell formue er defineret som:

Finansiell formue = indestående i pengeinstitutter + investeringer i obligationer, aktier (inkl. unoterede aktier), investeringsfonde og pantebreve

Indestående i pengeinstitutter: Omfatter indestående i danske såvel som udenlandske pengeinstitutter. Obligationer og andre værdipapirer i udenlandske depoter indgår også.

Obligationer: Værdien af danske obligationer i depot ultimo året. Værdien af udenlandske obligationer kategoriseres som indestående i pengeinstitut.

Aktier: Værdien af alle noterede aktier og aktier i depot ultimo året. For udenlandske aktier indgår den selvangivne værdi.

Investeringsfonde: Værdien i investeringsfonde/investeringsforeninger uanset hvorledes investeringerne er placeret (i aktier, obligationer eller andet).

Pantebreve: Værdien af danske pantebreve i depot ultimo året. Værdien af udenlandske pantebreve i depot kategoriseres som indestående i pengeinstitut.

Unoterede aktier: Værdien af anparts-, iværksætter- og aktieselskaber. Værdien af selskaberne er bestemt ud fra virksomhedernes egenkapital, som så justeres med ratioen mellem børsværdien og egenkapitalen for de noterede aktieselskaber. **Unoterede aktier indgår ikke i denne analyse.**

Alle oplysninger stammer fra Skattestyrelsen. Værdien af komponenterne af den finansielle formue bliver opgjort ved ultimo af året.

Årsindkomst

Årsindkomsten inkluderer alle personindkomster der kan henføres til den enkelte person. Beløbet er før fradrag af skat, arbejdsmarkedsbidrag og særlig pensionsbidrag, og renteudgifter er ikke fratrukket.

Årsindkomst = erhvervsindkomst + offentlige overførsler + udbetalte private pensioner + formueindkomst + restindkomst inkl. børnebidrag

Erhvervsindkomst: Erhvervsindkomsten består af tre komponenter: løn, overskud af selvstændig virksomhed og arbejdsmarkedsbidragspligtige honorarer.

Lønnen er skattepligtig løn inkl. frynsegoder, skattefri løn, jubilæums- og fratrædelsesgodtgørelser, værdi af aktieoptioner samt arbejdsgiverbetalte sygedagpenge. Feriepenge indsat på feriekonto for timelønnede samt for funktionæransatte ved jobophør/skifte medgår i lønnen, på det tidspunkt beløbet indsættes på feriekontoen.

Lønnen er ekskl. bidrag til arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger.

Nettooverskud af selvstændig virksomhed er overskud af selvstændig virksomhed inkl. udenlandsk virksomhed, nettoindtægt som medarbejdende ægtefælle, samt renteudgifter og kapitalindkomst, som stammer fra egen virksomhed.

Arbejdsmarkedsbidragspligtige honorarer er vederlag for foredrag og konsulentvirksomhed og vedrører personer, der ikke har selvstændig virksomhed.

Erhvervsindkomsten er før fradrag af arbejdsmarkedsbidrag og særlig pensionsbidrag.

Offentlige overførsler: Offentlige overførsler inkluderer alle overførsler, som primært finansieres af det offentlige inkl. dagpenge og efterløn, men ekskl. tjenestemandspension.

Offentlige overførsler = dagpenge og kontanthjælp mv. + SU, boligstøtte, grøn check og børnetilskud + offentlige pensioner, inkl. efterløn.

Udbetalte private pensioner: Udbetalte private pensioner omfatter udbetalinger fra livsvarige- (livrente) og ratepensioner fra obligatoriske arbejdsmarkeds- og private pensionsordninger, såvel som ATP og tjenestemandspension. Engangsudbetalinger og udbetalte kapitalpensioner og aldersopsparring er ikke inkluderet.

Udbetalte private pensioner = løbende udbetalinger fra arbejdsmarkedets tillægspension (ATP) + tjenestemandspensioner + udbetalinger fra arbejdsmarkeds- og privatpensioner (livrente- og ratepensioner).

Formueindkomst: Formueindkomst består af renteindtægter og realiserede tab/gevinster på værdipapirer, ekskl. beregnet lejeværdi af egen bolig og indkomst fra selvstændig virksomhed.

Formueindkomst = samlede skattepligtige renteindtægter i Danmark undtagen renteindtægt i selvstændig virksomhed + aktieindkomst, overskud/underskud af skibsanparter, lejeindtægt fra sommerhus mv.

Restindkomst inkl. børnebidrag: Indkomster ligger i kategorien restindkomst, hvis de ikke falder i en af de ovenfor nævnte fire hovedkategorier, eller hvis der ikke findes oplysninger, som kan placere indkomsterne i en af de fire ovennævnte kategorier. Det er derfor en meget sammensat indkomst, som der ikke kan tolkes særskilt på. Den inkluderer blandt andet arbejdsmarkedsbidragsfri skattepligtig indkomst og honorarer, modtaget underholdsbidrag og børnebidrag, hædersgaver, skattefrie uddelinger fra fonde og foreninger, og anden personlig indkomst fra udlandet end løn.

Boks 1. Population og data

Denne analyse er baseret på Danmarks Statistiks registerdata for årene 2014-2022. Det registerdata, der anvendes i analysen, offentliggøres med godt 1 års forsinkelse, hvormed 2022 er det seneste tilgængelige år. I analysen indgår alle voksne danskere som har bopæl i Danmark per den 31. december i det pågældende år. En person er kategoriseret som voksen i et givent år, hvis vedkommende enten var fyldt 18 år inden årets begyndelse eller fyldte 18 år i løbet af det pågældende år.

Formålet med analysen er at belyse, hvordan danskerne generelt sparer op og investerer. For at undgå, at ekstreme observationer skævvrider analysens resultater, er datagrundlaget rensset for personer, der formue- og indkomstmæssigt afviger markant fra normalen. Derfor er de 0,1 pct. af danskerne, der har den største finansielle formue, udeladt af analysens datagrundlag, med undtagelse af data for antal investorer og andelen af danskere, der investerer. Derudover er personer, der har en årsindkomst under 70.000 kr. (før skat), tillige udeladt. Dette er mindre, end hvad en udeboende studerende på en videregående uddannelse modtog i SU i 2014, der er det tidligste år, der indgår i analysen. Når der i analysen opgøres beløb pr. dansker eller investor, er der tale om et gennemsnit. Det er vigtigt at bemærke, at der kan være meget stor forskel på gennemsnit og median.

Analysen beskæftiger sig udelukkende med danskernes frie opsparing (opsparing i frie midler), og hvordan danskerne investerer deres frie opsparing. Det betyder, at investeringer gennem pensionsordninger, som typisk investeres automatisk, er udeladt. Danskernes frie opsparing er registreret hos Danmarks Statistik under kategorien "Finansielle formuekomponenter i alt", der består af underkomponenterne 1) Bankindestående i pengeinstitutter, 2) Obligationer, 3) Aktier mv., 4) Andele i investeringsfonde, 5) Pantebreve i depot og 6) Værdi af unoterede aktier. Da "Pantebreve i depot" blot udgør ca. 0,01 pct. af danskernes frie opsparing, vurderes denne del at være negligerbar. Derfor vil formuen herfra blive behandlet som en del af obligationsformuen, der er den af de øvrige investeringstyper, der vurderes at minde mest om pantebreve i depot. Derudover tages der i denne analyse ikke højde for unoterede aktier, som ikke medtages i beregningen af danskernes finansielle formue.